

Castor College
PTA DOSSIER
HAVO
Cohort 2023-2025

(Havo 4 schooljaar 2023-2024 & Havo 5 schooljaar 2024-2025)

Vastgesteld door bevoegd gezag
Geaccordeerd door MR

dd: 28 september 2023
dd: 28 september 2023

Beste leerling,

Voor je ligt het Programma van Toetsing en Afsluiting voor het havo cohort 2023-2025. Het eindexamen bestaat uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Sommige vakken zijn een schoolexamenvak, dit rond je volledig op school af. Andere vakken kennen een centraal examen, in dat geval telt het schoolexamencijfer 50% mee, net als het centraal examen. In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) vind je per vak een overzicht van alle toetsen die in het schoolexamen voorbijkomen. Het PTA voldoet per vak aan de eisen gesteld in het examenprogramma wat betreft inhoud en vaardigheden.

Zorg ervoor dat je goed op de hoogte bent van dit PTA en vraag het aan je mentor als je iets niet begrijpt. Heel veel succes met jouw schoolexamen!

Met vriendelijke groet,
De examencommissie

Examenreglement

In het examenreglement staan jouw rechten en plichten rondom de schoolexamens, onder meer wat je moet doen als je te laat of ziek bent tijdens de afname van een toets, hoe herkansen op school werkt en wat er met je cijfers gebeurt als je doubleert. Ook dit document is belangrijk om goed door te nemen.

Slaag-zakregeling

Je bent geslaagd als je aan álle volgende 4 punten hebt voldaan:

1. Het gemiddelde van al je centraal examencijfers is 5,5 of hoger;
2. Je voldoet aan de kernvakkenregel: bij je eindcijfers in het rijtje Nederlands, Engels en wiskunde komt ten hoogste één 5 voor (dus één 5 en verder 6 of hoger of alle drie 6 of hoger);
3. Je eindcijfers (incl. je combinatiecijfer) voldoen aan de volgende eisen:
 - a. Al je eindcijfers zijn 6 of hoger, of
 - b. Je hebt een 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of
 - c. Je hebt een 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je cijfers is ten minste 6,0 of
 - d. Je hebt twee 5-en of een 5 en een 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je cijfers is ten minste 6,0
 - e. Geen eindcijfer lager is dan een 4. Het combinatiecijfer en de individuele eindcijfers in het combinatiecijfer tellen ook mee voor deze regel.
- 4) Het vak lichamelijke opvoeding is beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.

Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer bestaat uit CKV, Maatschappijleer en het Profielwerkstuk. Samen tellen ze als combinatiecijfer, en dit cijfer is een van je eindcijfers. Dit telt net zo zwaar als elk ander examenvak.

Overstappen

Het kan zijn dat je gedurende je schoolloopbaan van niveau wisselt. In dat geval geldt er een ander PTA dossier. Neem contact op met je teamleiding als je een overstap van Vwo naar Havo overweegt, zij kunnen je verder helpen om te zien welke toetsen je moet inhalen en welke resultaten je kunt meenemen.

Leeswijzer

Het PTA-dossier kent de volgende opbouw, je vindt per vak een korte omschrijving.

Leerjaar/ periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	VAK-431 De vakcode is als volgt opgebouwd: Het eerste cijfer is het leerjaar, Het tweede cijfer staat voor de periode waarin de toets wordt afgenomen. Het derde cijfer geeft aan welke toets het betreft (een 2 staat voor de 2 ^e toets in die periode)	tt Toetsvorm: Tt = theoretische toets PO = Praktische Opdracht MO = mondeling KLT = Kijk en Luister Toets	100 min.	20% Zo vaak telt het cijfer mee voor het schoolexamen.	ja Na elke PTA-week heb je de mogelijkheid om 1 toets te herkansen. In dit veld zie je of je voor deze toets kunt kiezen.

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
VAK-431	Op de website examenblad.nl zie je per vak waar de eindtermen uit bestaan. De toets bestaat uit de eindtermen die hier genoemd zijn.	Hier is zichtbaar of de inhoud van deze toets onderdeel is van het SE, het CE of allebei	Omschrijving van de inhoud van de toets	Waar je de informatie kunt terugvinden

AARDRIJKSKUNDE

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	AK-431	tt	100 min.	20%	ja
5/1	AK-511	tt	100 min.	25%	ja
5/2	AK-521	tt	100 min.	25%	ja
5/3	AK-531	po		10%	nee
5/3	AK-532	tt	100 min.	20%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
AK-431	Domein A Vaardigheden Domein B Wereld	SE + CE	Boek Arm & Rijk	Atlas Nederlands Woordenboek Rekenmachine (niet grafisch)
AK-511	Domein A Vaardigheden Domein C Aarde	CE	Boek Systeem Aarde	Atlas Ned. Woordenboek Rekenmachine (niet grafisch)
AK-521	Domein A Vaardigheden Domein E Leefomgeving	CE	Boek Wonen in Nederland	Atlas Ned. Woordenboek Rekenmachine (niet grafisch)
AK-531	Domein A Vaardigheden Domein E Leefomgeving	SE	Regionale en Lokale Vraagstukken	
AK-532	Domein A Vaardigheden	CE	Boek Ontwikkelingsland Brazilië	Atlas Ned. Woordenboek Rekenmachine (niet grafisch)

Gebruikte methode/literatuur:

De Geo Aardrijkskunde Boek Arm & Rijk, Boek Systeem Aarde, Boek Wonen in Nederland, Boek Ontwikkelingsland Brazilië.

Handelingsdelen (indien van toepassing)

PO Regionale en lokale vraagstukken

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

BEDRIJFSECONOMIE

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	BECO-431	tt	100 min.	20%	ja
5/1	BECO-511	tt	100 min.	30%	ja
5/2	BECO-521	tt	100 min.	30%	ja
5/3	BECO-531	tt	100 min.	20%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eind-termen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
BECO-431	Domein A1, A2, A3, A4 A B1 B1 B1 B1 B2, B3 B3 B4	CE + SE	Vaardigheden + Bedrijfseconomie in Balans*: H.3 Balans, resultatenrekening en liquiditeit H.5 Verzekeren, studeren, sparen, lenen H.6 Enkelvoudige- en samengestelde interest H.7 Beleggen H.8 Woning H.11 Eigen onderneming (behalve onderwerp causation/effectuation) H.12 Keuze rechtsvorm H.13 Organisaties en maatschappij (deels SE)	Eindelijk Nederlands woordenboek Gewone rekenmachine (géén grafische)
BECO-511	Domein A B1 B1 C2 D2 E1, E2 E2 E2 E2	CE + SE	Vaardigheden + Bedrijfseconomie in Balans: H.9 Familie H.16 Personeelsbeleid H.17 Eigen vermogen H.21 Marketingbeleid (21.3 en 21.4 = SE) H.22 Product en Prijs H.23 Plaats en Promotie H.24 E-business (SE onderdeel)	Eindelijk Nederlands woordenboek Gewone rekenmachine (géén grafische)
BECO-521	Domein A D2 D2 D1 F1, F2 F1, F2 F2 F2	CE + SE	Vaardigheden Bedrijfseconomie in Balans H.18 Vreemd vermogen H.19 Vermogensmarkt H.20 Investeringsanalyse (20.1 t/m 20.3 = SE) H.25 Kostensoorten H.26 Begrote en werkelijke winst	Eindelijk Nederlands woordenboek Gewone rekenmachine (géén grafische)

			H.27 Break-even analyse (27.3 = SE) H.28 Accrual-accounting	
BECO-531	Domein A F1 F1, F2 G F2, G F2, G G G	CE	Vaardigheden Bedrijfseconomie in Balans: H.29 Interne verslaggeving H.30 Financiële planning H.31 Externe verslaggeving H.32 Regels voor activa en passiva H.33 Regels winst- en verliesrekening H.34 Kengetallen liquiditeit en solvabiliteit H.35 Overige kengetallen	Eindelijk Nederlands woordenboek Gewone rekenmachine (géén grafische)

***Gebruikte methode:**

Van Vlimmeren, Bedrijfseconomie in Balans, achtste druk, deel 1 en 2

Handelingsdelen

De leerlingen moeten met voldoende resultaat twee PO's (praktische opdrachten) maken over SE-onderdelen:

1. Een onderwerp uit: H.14 Organisaties, H.15 Leiderschap (Domein A1, A2, A3, A5, C1)
2. Een keuze onderwerp (domein A1, A2, A3, A5, H)

Wanneer een onderdeel niet meteen met voldoende resultaat wordt afgesloten, is de leerling verplicht het werk aan te vullen totdat het alsnog voldoende is gemaakt.

Eindtermen:

Zie website examenblad.nl

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

BIOLOGIE

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	BIOL-431	tt	100 min.	20%	ja
4/3	BIOL-432	po		20%	nee
5/1	BIOL-511	tt	100 min.	20%	ja
5/2	BIOL-521	tt	100 min.	20%	ja
5/3	BIOL-531	tt	100 min.	20%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

In elke toets kan elke vaardigheid uit domein A (aangegeven A getal) getoetst worden.

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
BIOL-431	Thema 1: A4, A5, A6, A8, A11, A14, A15 M2.1, M2.2, M2.3 O1.1, O1.3, O1.4, O1.5, O1.6, O6 Thema 2: M3.2, M6, O2.2, O8, O9 Thema 3: M7.1, M8.1, M8.3, M8.4 Thema 4: M2.1, M3.1, M8.1, M8.2, M8.4, P4.2, P4.3, P4.4	CE +SE	Theoretische toets over de theorie uit BVJ editie 7: Deel H4A Thema 1 Inleiding in de Biologie Deel H4A Thema 2 Voortplanting en seksualiteit Deel H4A Thema 3 Erfelijkheid Deel H4A Thema 4 Evolutie	Biologie voor jou H4A en B, MAX methode
BIOL-432	A5	SE	Praktische opdracht "eigen onderzoek" volgens de natuurwetenschappelijke methode inclusief het schrijven van een natuurwetenschappelijk verslag.	
BIOL-511	Thema 5: M2.1, O2.1, O2.2, O2.3, O4 Thema 6: O5, O7 Thema 7: A7, P1.1, P1.2,	CE+ SE	Theoretische toets over de theorie uit BVJ editie 7: Deel H4B Thema 5 Regeling. Deel H4B Thema 6 Waarneming en Gedrag Deel H4B Thema 7 Ecologie en Milieu	Biologie voor jou H4B, MAX methode Biologie voor jou H5, MAX methode

	P1.3, P2, P3.1, P3.2			
BIOL-521	Thema 1: A5, A8, A11, A14, A15, M2, O1, O6 Thema 2: A5, A8, A15, M3, M5, M6, O6, O8, O9 Thema 3: A5, A8, A15, M1, M3, M4, M7, M8, O6	CE+ SE	Theoretische toets over de theorie uit BVJ editie 7: Deel H5 Thema 1 Stofwisseling in de Cel Deel H5 Thema 2 DNA Deel H5 Thema 3 Vertering	Biologie voor jou H5, MAX methode
BIOL-531	Thema 4: A5, A8, A13, A15, M2, M8, O1, O6, P4 Thema 5: A5, A8, A10, A15, M2, O2, O4, O5, Thema 6: A5, A8, A10, A11, A15, O5, O7, (Thema 7: A5, A8, A9, A12, A14, A15, O1, P1, P2, P3, P5)	CE+ SE	Theoretische toets over de theorie uit BVJ editie 7: Deel H5 Thema 4 Transport Deel H5 Thema 5 Gaswisseling en Uitscheiding Deel H5 Thema 6 Afweer (Deel H5 Thema 7 Samenhang)	Biologie voor jou H5, MAX methode

Geel gearceerd= SE- stof Zwart= CE-stof

Eindtermen:

[BIOLOGIE HAVO \(examenblad.nl\)](http://examenblad.nl)

Hulpmiddelen:

Binas, niet-grafische rekenmachine, eindelijk Nederlands woordenboek

BIJLAGE 3: OMZETTING VAN OUDE NAAR NIEUWE NUMMERING EN ANDERSOM

In onderstaande tabel is de omzetting opgenomen van de oude nummering van de subdomeinen naar de nieuwe. Ook is bij de nieuwe nummering de oude te vinden.

Oude nummering	Nieuwe nummering
B1	M1
B2	M2
B3	O1
B4	O2
B5	O3
B6	O4
B7	O5
B8	P1
C1	M3
C2	O6
C3	P2
D1	M4
D2	O7
D3	O8
D4	P3
E1	M5
E2	M6
E3	O9
E4	M7
F1	M8
F2	P4
F3	P5

Nieuwe nummering	Oude nummering
M1	B1
M2	B2
M3	C1
M4	D1
M5	E1
M6	E2
M7	E4
M8	F1
O1	B3
O2	B4
O3	B5
O4	B6
O5	B7
O6	C2
O7	D2
O8	D3
O9	E3
P1	B8
P2	C3
P3	D4
P4	F2
P5	F3

CULTURELE EN KUNSTZINNIGE VORMING

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/1	CKV-411	po		5%	nee
4/1	CKV-412	po		15%	nee
4/1	CKV-413	po		5%	nee
4/2	CKV-421	po		20%	nee
4/3	CKV-431	sc		40%	ja*
4/4	CKV-441	po		15%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

A= Verkennen B= Verbreden C= Verdiepen D= Reflectie

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
CKV-411	A, B, C en D	SE	Kunsta autobiografie: creatieve opdracht over eigen ervaring met kunst en cultuur	Methode Contrast CKV havo/vwo, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 078 94 9200 059 0
CKV-412	A, B en C	SE	Lespodium-opdracht: Thema 1	
CKV-413	A, B en C	SE	Culturele activiteit tijdens lespodium thema 1	
CKV-421	A, B, C en D	SE	Creatieve onderzoekopdracht rondom culturele activiteit in Rotterdam vanuit het thema Architectuur (onderdelen: verkennings- en verbredingsvragen, verdiepende groepsopdracht en individuele verwerkingsopdracht)	
CKV-431	A, B, C en D	SE	Onderzoek en presentatie, gekoppeld aan zelf ondernomen culturele activiteit *) de herkansing voor CKV bestaat uit het verbeteren van dit PTA	
CKV-441	A, B, C en D	SE	Creatieve onderzoekopdracht vanuit thema Theater (onderdelen: verkennings- en verbredingsvragen en groepsopdracht)	
			<i>Let op!: Het niet inleveren van opdrachten voor de deadline is een onregelmatigheid volgens het examenreglement!</i>	

Eindtermen:

Zie website-examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

DUITSE TAAL EN LITERATUUR

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/4	DUTL - 441	po	100 min.	10%	nee
5/1	DUTL - 511	me	15 min.	30%	nee
5/2	DUTL - 521	sc	100 min.	30%	ja
5/3	DUTL - 531	Goethe lt	>50 min.	30%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
DUTL-441	Domein E: Literatuur <i>Subdomein E1: Literaire ontwikkeling</i>	SE	De praktische opdracht in vorm van een vlog (NL) gaat over het gelezen werk (leesdossier). Het leesdossier bevat uitwerkingen van 1 zelfgekozen leesboek, 2 verplichte literaire teksten en 4 zelfgekozen artikelen, die in het Lespodium en in de les aan de orde zijn geweest. Het voltooien van het leesdossier is een voorwaarde om de toets te mogen doen. De kandidaat kan beargumenteerd verslag uitbrengen van zijn gelezen werk.	Tijdschriften Boeken uit mediatheek Uitgereikt lesmateriaal
DUTL-511	Domein C: Gespreksvaardigheid <i>Subdomein C1: Gesprekken voeren</i> <i>Subdomein C2: Spreken</i>	SE	De toets is een gesprek in het Duits op ERK B1-niveau, waarbij je de keuze hebt uit meerdere opdrachten binnen een voorbereid thema. De leerling ontvangt deze keuze-opdrachten vlak voor zijn toets. De leerling kiest er een en bereidt deze dan ter plekke voor.	Methodeboek + eigen materiaal sectie Duits
DUTL-521	Domein D: Schrijfvaardigheid <i>Subdomein D1:</i>	SE	De kandidaat schrijft een tekst binnen een bekend thema op ERK A2+-niveau. Tijdens dit PTA	Methodeboek + eigen materiaal sectie Duits

	<i>Taalvaardigheden</i> <i>Subdomein D2:</i> <i>Strategische</i> <i>vaardigheden</i>		mogen de leerlingen een woordenboek N-D en een hulpstencil voor de juiste toepassing van de grammatica gebruiken.	
DUTL-531	Domein B: Kijk- en luistervaardigheid	SE	Goethe B1/B2 luistertoets.	Methodeboek + Goethe + eigen oefenmateriaal

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

ECONOMIE

TOETSEN

Leerjaar/Periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/2	ECON-421	handelingsdelen	--	--	nee
4/3	ECON-431	tt	100 min.	15%	Ja
5/1	ECON-511	tt	100 min.	30%	Ja
5/2	ECON-521	tt	100 min.	30%	Ja
5/3	ECON-531	tt	100 min.	25%	Ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
ECON-421	Domein A t/m I	SE	<ul style="list-style-type: none"> • Experimenten: Be Involved, Hinlopen, De vrolijke economen • Vakoverstijgend project over een actueel onderwerp (Lespodium) 	Be Involved, Hinlopen
ECON-431	Domeinen A, B, C, F, G	SE + CE	Hfdst. 1, 7 en 9 <ul style="list-style-type: none"> • Schaarste & Ruil • Samenwerken • Risico en Verzekeren 	Economie Integraal deel 1, Van Vlimmeren, 2 ^e druk
ECON-511	Domeinen A, D	CE	Hfdst. 2 t/m 6 <ul style="list-style-type: none"> • Consumentengedrag • Producentengedrag • Volledige mededinging • Economische macht • Overheidsingrijpen 	Economie Integraal deel 1, Van Vlimmeren, 2 ^e druk
ECON-521	Domeinen A, E, F, H	CE	Hfdst. 8 + 10 t/m 13 <ul style="list-style-type: none"> • Onderhandelen • Ruilen over de tijd gezinnen • Ruilen over de tijd overheid • Inkomen en groei • Inkomensverdeling 	Economie Integraal deel 1 + 2, Van Vlimmeren, 2 ^e druk
ECON-531	Domeinen A, I	CE	Hfdst. 14 t/m 17 <ul style="list-style-type: none"> • Structuur en conjunctuur • Werk en werkloosheid • Inflatie en monetair beleid • Economie internationaal 	Economie Integraal deel 2, Van Vlimmeren, 2 ^e druk

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

ENGELSE TAAL EN LITERATUUR

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/2		Handelingsdeel literatuur		Voldoende afronden	nee
4/3	ENTL-431	tt	50 min.	10%	ja
5/1	ENTL-511	me	5 min.	10%	nee
5/1	ENTL-512	me	20 min.	20%	nee
5/2	ENTL-521	sc	100 min.	25%	ja
5/3	ENTL-531	cito klt	>50 min.	25%	ja
5/3	ENTL-532	tt	50 min.	10%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eind- termen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
ENTL-431	D1	SE	Het schrijven van een (in)formele brief, verslag of rapport aan de hand van een (CITO-) opdracht. Woordenboeken toegestaan.	- Documenten in studieplanner op ELO - Aantekeningen
ENTL-511	C1 en C2	SE	Een presentatie van vijf minuten over een onderwerp dat te maken heeft met 'Kennis van Land en Volk'. Het onderwerp kan gekozen worden uit een lijst van bijvoorbeeld www.projectbritain.com en wordt ter goedkeuring aan de docent voorgelegd en vervolgens vermeld in het speaking file (zie verder ENTL- 512).	Mogelijk nuttige websites: www.projectbritain.com www.bbc.co.uk www.ted.com www.britishlibrary.co.uk www.britannica.com
ENTL-512	C1 en C2	SE .	In hetzelfde mondeling examen als ENTL-511 heeft de leerling een gesprek over vijf door de docent goedgekeurde artikelen van bijvoorbeeld de website www.bbc.co.uk . Een kopie van de gekozen artikelen moeten in week 39 ingeleverd zijn bij de docent.	Mogelijk nuttige websites: www.projectbritain.com www.bbc.co.uk www.ted.com www.britishlibrary.co.uk www.britannica.com

ENTL-521	D1	SE	<p>Handelingsdeel: H4 De leerling schrijft tenminste 1 opdracht m.b.v. een tekstverwerkingsprogramma en maakt hierbij gebruik van een (digitaal) naslagwerk en levert deze in bij de docent.</p> <p>H5 De leerling schrijft tenminste 1 opdracht m.b.v. een tekstverwerkingsprogramma en maakt hierbij gebruik van een (digitaal) naslagwerk en levert deze in bij de docent.</p> <p>Toets: Het schrijven van een (in)formele brief, verslag of essay aan de hand van een (CITO-) opdracht. Woordenboeken toegestaan.</p>	<p>- Documenten in studieplanner op ELO: Essay structure How to write an argument essay Fill in template essay writing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantekeningen
ENTL-531	B	SE	CITO kijk- en luistertoets	<p>- Cito oefenmateriaal tijdens de les - Verder luisteren naar BBC radio en kijken naar documentaires, discussie programma's of nieuws items zonder ondertiteling op BBC, Discovery Channel, National Geographic of CNN of www.ted.com.</p>
ENTL-532	E1	SE	<p>Handelingsdeel: Opdrachten en een schriftelijke toets over het een gelezen literaire werk.</p> <p>Toets: Een schriftelijke toets over de twee gelezen literaire werken.</p>	<p>Het gelezen literaire werk voor Engels in H4.</p> <p>De twee gelezen literaire werken voor Engels in H5.</p>

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

FILOSOFIE

TOETSEN

Leerjaar/ periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	FI-431	tt	100 min.	20%	ja
4/4	FI-441	po	n.v.t.	20%	nee
5/1	FI-511	tt	100 min.	20%	ja
5/2	FI-521	tt	100 min.	20%	ja
5/3	FI-531	tt	100 min.	20%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eind- termen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
FI-431	Domein B en C	SE + CE	Wijsgerige antropologie + wijsgerige ethiek	<i>Durf te denken!</i> , hoofdstuk 1 + <i>Durf te denken!</i> , hoofdstuk 2
FI-441	Domein A	SE + CE	Praktische opdracht filosofie.	Eigen materiaal.
FI-511	Domein D	SE + CE	Sociale filosofie. Een toets over sociale filosofie.	<i>Durf te denken!</i> , hoofdstuk 5
FI-521	Domein D	SE + CE	Vorbereiding examen. Een toets over een deel van het examenonderwerp "Democratie"	Een gedeelte van Spoelstra e.a., <i>Denken over democratie</i>
FI-531	Domein D	SE + CE	Vorbereiding examen. Een toets over het gehele examenonderwerp "Democratie"	Spoelstra e.a., <i>Denken over democratie</i>

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

FRANSE TAAL EN LITERATUUR

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
5/1	FATL-511	sc	100 min.	30%	ja
5/2	FATL-521	sc	50 min.	20%	ja
5/3	FATL-531	cito klt	>50 min.	30%	ja
5/3	FATL-532	me	20 min.	20%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
FATL-511	D	SE	Formele brief/exposé	Syllabus schrijfvaardigheid of Libre Service methodeboek havo 5 Syllabus oefenbrieven formele brief of Libre Service methodeboek havo 5 Libre Service manuel Aantekeningen
FATL-521	E1	SE	Een schriftelijke toets over de drie gelezen literaire werken	Het gelezen literaire werk (3 titels) voor Frans De literaire werken zijn gelezen in havo 4 en 5
FATL-531	B	SE	CITO Kijk- en luistertoets	CITO-Woots (oefenen CITO-KLT toetsen)
FATL-532	E1	SE	Monoloog aan de hand van zelfgekozen onderwerp (artikel). Dialoog over gekozen onderwerp en persoonlijke belevingswereld.	Aantekeningen Vragenlijst persoonlijke leven

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

GESCHIEDENIS

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	GES-431	tt	100 min.	25%	ja
5/1	GES-511	tt	100 min.	25%	ja
5/2	GES-521	tt	100 min.	25%	ja
5/3	GES-531	tt	100 min.	25%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
GES-431	A + B + D	SE en CE	Kenmerkend Aspect 1 t/m 36	-GS Compact, Bovenbouw havo. Hfdst. 1 t/m 8 -Aantekeningen
GES-511	A + B + C + D	SE en CE	Thema Het Britse Rijk HC + KA 18, 21, 25, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36	-Examenkatern Geschiedenis, training voor het examen met historische contexten. Hfdst. 2 -Aantekeningen
GES-521	A + B + C + D	SE en CE	Thema Duitsland HC + KA 37 t/m 49	-Examenkatern Geschiedenis, training voor het examen met historische contexten. Hfdst. 3 -GS Compact, Bovenbouw havo Hfdst. 9 en 10. -Aantekeningen
GES-531	A + B + D	SE en CE	HC Nederland + KA 45 t/m 49	-Examenkatern Geschiedenis, training voor het examen met historische contexten. Hfdst. 4 -Aantekeningen

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

INFORMATICA

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/2	IN-421	po	50 min.	10%	nee
4/4	IN-441	po	n.v.t.	10%	nee
5/1	IN-511	tt	50 min.	20%	ja
5/1	IN-512	po	50 min.	20%	ja
5/2	IN-521	po	n.v.t.	20%	nee
5/3	IN-531	po	n.v.t.	20%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
IN-421	C3, C5, H2, H3	SE	Eindopdracht Databases	n.v.t.
IN-441	C3, D1, D2	SE	Eindopdracht Visueel Programmeren met Java	n.v.t.
IN-511	A7, A9, A11, B1, B2, B3, B4, C1, C2, C4, E2, F3, F4, G2, G3, K1, K2, K3, K4, L4, M1, N1, N2	SE	Theoretische toets Informatie verwerkende systemen, Elementaire bewerkingen, Computerarchitectuur, Grondslagen en Security.	(gewone) rekenmachine
IN-512	A8, A10	SE	Eindopdracht HTML/CSS (Enigma kernprogramma HTML5 en CSS3)	n.v.t.
IN-521	A8, A10, P1, P2	SE	Eindopdracht Game maken	n.v.t.
IN-531	A8, A10, C3, C5, D1, D2, H3	SE	Eindopdracht PHP (Enigma keuzethema Interactieve websites)	n.v.t.

Examendomeinen A1 t/m A5, A12, A13 komen in veel modules terug.

Eindtermen:

Zie website-examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

HAVO 2023-2025

KUNST (BEELDENE VORMING)

TOETSEN

Leerjaar/ Periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	KUA-431	tt (op computer)	100 min.	10%	ja
4/4	KUBV-441	po		5%	nee
5/1	KUA-511	tt (op computer)	100 min.	15%	ja
5/2	KUBV-521	po		25%	nee
5/3	KUA-531	tt (op computer)	100 min.	15%	ja
5/4	KUBV-541	po		30%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
KUA-431	Domein: A vaardigheden B invalshoeken voor reflectie C onderwerpen - Cultuur van de kerk in de 11 ^e t/m 14 ^e eeuw - Cultuur van het moderne in de eerste helft van de 20 ^e eeuw	SE + CE	Tentamen op de computer: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstuk 2: Cultuur van de kerk in de 11^e t/m 14^e eeuw • Hoofdstuk 8.1, 8.2: Cultuur van het moderne, eerste helft 20e eeuw 	Bespiegeling - Kunsten in samenhang, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 978 94 92 00 9672 en het bijpassende werkboek voor Bespiegeling Havo.
KUBV-441	Domein A Vak theorie Domein B Praktijk	SE + CE	<ul style="list-style-type: none"> • Beeldend werkstuk 2D/3D/NM cultuur van het moderne tot 1950 • Dummy 	
KUA-511	Domein: A vaardigheden B invalshoeken voor reflectie C onderwerpen - Cultuur van het moderne in de eerste helft van de 20 ^e eeuw - Massacultuur	SE + CE	Tentamen op de computer: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstuk 8 (cultuur van het moderne, eerste helft 20e eeuw) • Hoofdstuk 9 (massacultuur, vanaf 1945) enkel paragraaf 9.1 (American Dream). 	Bespiegeling - Kunsten in samenhang, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 978 94 92 00 9672 en het bijpassende werkboek voor Bespiegeling Havo.
KUBV-521	Domein A Vak theorie Domein B Praktijk	SE + CE	<ul style="list-style-type: none"> • Beeldend werkstuk 2D of 3D massacultuur • Dummy 	

KUA-531	Domein: A vaardigheden B invalshoeken voor reflectie C onderwerpen - Cultuur van de kerk in de 11 ^e t/m 14 ^e eeuw - De cultuur van het moderne in de eerste helft van de 20e eeuw - Massacultuur vanaf 1950	SE + CE	Tentamen op de computer: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstuk 2: Cultuur van de kerk in de 11^e t/m 14^e eeuw • Hoofdstuk 8: De cultuur van het moderne, eerste helft 20e eeuw • Hoofdstuk 9: massacultuur, vanaf 1945 	Bespiegeling - Kunsten in samenhang, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 978 94 92 00 9672 en het bijpassende werkboek voor Bespiegeling Havo.
KUBV-541	Domein A Vak theorie Domein B Praktijk	SE	Geheel zelfstandig uitwerken van: <ul style="list-style-type: none"> • Twee- en driedimensionaal werk (weging 1x), • Dummy met theoretisch verslag (weging 1x). <p>De werkstukken moeten geheel op school gemaakt worden. Presentatie in de aula. In de presentatieweek dient het werk (werkstukken, dummy en theoretisch verslag) op maandag neergezet te worden.</p> <p>Bij te laat inleveren worden er per dag punten afgetrokken.</p>	

Eindtermen:

Zie website-examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

KUNST (MUZIEK)

TOETSEN

Leerjaar/Periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	KUA-431	tt (op computer)	100 min.	10%	ja
4/4	KUMU-441	po		5%	nee
5/1	KUA-511	tt (op computer)	100 min.	15%	ja
5/2	KUMU-521	po		25%	nee
5/3	KUA-531	tt (op computer)	100 min.	15%	ja
5/4	KUMU-541	Po		30%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
KUA-431	Domein: A vaardigheden B invalshoeken voor reflectie C onderwerpen - Cultuur van de kerk in de 11 ^e t/m 14 ^e eeuw - Cultuur van het moderne in de eerste helft van de 20 ^e eeuw	SE + CE	Tentamen op de computer: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstuk 2: Cultuur van de kerk in de 11^e t/m 14^e eeuw • Hoofdstuk 8.1, 8.2: Cultuur van het moderne, eerste helft 20e eeuw 	Bespiegeling - Kunsten in samenhang, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 978 94 92 00 9672 en het bijpassende werkboek voor Bespiegeling Havo.
KUMU-441	Domein: A + B + C	SE + CE	Musiceeropdracht: musiceren in een band <i>Weging 1x</i> POP dossier: theorie/solfege/luistervaardigheden niveau 2 <i>Weging 1x</i>	Beatsnbits 'On stage' Beatsnbits 'Trainen' + 'Skillbox'
KUA-511	Domein: A vaardigheden B invalshoeken voor reflectie C onderwerpen - Cultuur van het moderne in de eerste helft van de 20 ^e eeuw - Massacultuur	SE + CE	Tentamen op de computer: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstuk 8 (cultuur van het moderne, eerste helft 20e eeuw) • Hoofdstuk 9 (massacultuur, vanaf 1945) enkel paragraaf 9.1 (American Dream). 	Bespiegeling - Kunsten in samenhang, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 978 94 92 00 9672 en het bijpassende werkboek voor Bespiegeling Havo.
KUMU-521	Domein: A + B + C	SE + CE	Musiceeropdracht: musiceren in een band <i>Weging 1x</i> Praktische keuzeopdracht: Singer- songwriter / Rapper / Producer. <i>Weging 1x</i>	Beatsnbits 'On stage'

			POP dossier: theorie/ solfege/ luistervaardigheden niveau 2 <i>Weging 1x</i>	Beatsnbits 'Trainen' + 'Skillbox'
KUA-531	Domein: A vaardigheden B invalshoeken voor reflectie C onderwerpen - Cultuur van de kerk in de 11 ^e t/m 14 ^e eeuw - De cultuur van het moderne in de eerste helft van de 20e eeuw - Massacultuur vanaf 1950	SE + CE	Tentamen op de computer: <ul style="list-style-type: none"> • Hoofdstuk 2: Cultuur van de kerk in de 11^e t/m 14^e eeuw • Hoofdstuk 8: De cultuur van het moderne, eerste helft 20e eeuw • Hoofdstuk 9: massacultuur, vanaf 1945 	Bespiegeling - Kunsten in samenhang, Staal & Roeland BV, Haren, Nederland ISBN 978 94 92 00 9672 en het bijpassende werkboek voor Bespiegeling Havo.
KUMU-541	Domein: A + B + C	SE	Slotpresentatie / muziekkuitvoering in de aula. Samengesteld, georganiseerd en gepresenteerd door de leerlingen vwo 6 en havo 5. <i>Weging 1x</i> POP dossier inleveren. <i>Weging 1x</i>	Beatsnbits 'Trainen' + 'Skillbox'

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

LICHAMELIJKE OPVOEDING

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging *	Herkansbaar
4/1	001	praktijk	8	20%	ja
4/1	002	praktijk	4	20%	ja
4/2	003	praktijk	6	20%	ja
4/3	004	praktijk	8	20%	ja
4/3	005	praktijk	8	20%	ja
5/1	006	praktijk	12	participatie **	ja
5/2	007	praktijk	12	participatie **	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Domeinen ***	Inhoud
001	Doelspel	A, B, C	Voetbal
002	Atletiek	B	Discuswerpen
003	Keuze Zelfverdediging/Atletiek/Dans	A, B, D, E	Boksen / Lopen / dans 8x8
004	Terugslagspel	A, B, C	Volleybal
005	Slag en loopspel	A, B, C	Softbal
006	Toernooien	A, B, C	Balspelen
007	Sportoriëntatie	A, B, D, E	Keuze

Hoe wordt het eendoordeel berekend?

*

De praktijkonderdelen in havo 4 worden tijdens de les LO afgesloten met een cijfer voor bewegings- en/of regelvaardigheden en met een cijfer voor presentatie. Deze presentatiecijfers geven samenwerking met andere leerlingen, mate van zelfstandig werken, initiatiefname, doorzettingsvermogen en getoonde ontwikkeling in het betreffende praktijkonderdeel weer. Het gemiddelde van deze twee cijfers is het PTA-cijfer.

**

Bij de onderdelen in havo 5 wordt beoordeeld of de leerling voldoende heeft geparticipeerd. Indien de participatie voor een bepaald onderdeel onvoldoende is, krijgt de leerling een vervangende opdracht, die voldoende moet worden afgesloten.

Als een leerling alle praktijkonderdelen heeft afgesloten bepaalt de docent of het eendoordeel van het schoolexamen LO voldoende (V) of goed (G) is. Bij voldoende aanwezigheid en participatie is het eendoordeel altijd voldoende. Als een leerling bij de afgesloten onderdelen gemiddeld een 7,5 of hoger heeft gehaald, krijgt hij de beoordeling G (goed).

***** Toelichting domeinen****Domein A Vaardigheden**

De leerling kan op verantwoorde en perspectiefrijke wijze en met plezier in bewegende en regelende rollen deelnemen aan de bewegingscultuur, en kan aangeven in hoeverre hij daaraan -ook in de toekomst- kan en wil deelnemen.

Domein B Bewegen

- De leerling kan deelnemen aan een variëteit aan bewegingsactiviteiten, waarbij het gaat om verbreding (leren van nieuwe activiteiten, bijvoorbeeld boksen en discuswerpen) en verdieping (qua niveau, taken en contexten) van bewegingsactiviteiten die in de onderbouw zijn aangeboden, zoals softbal, voetbal en volleybal;
- De leerling kan bewegingsactiviteiten kiezen uit turnen (salto voorover), atletiek (trainen voor de duurloop), bewegen op muziek en zelfverdediging ((kick)boksen);
- De leerling kan het examenjaar kiezen uit diverse nieuwe bewegingsactiviteiten die niet eerder in de les LO behandeld zijn, zoals fitness, squash, surfen, skiën etc.

Domein C Bewegen en regelen

De leerling kan (samen met anderen) ondersteunende en leidinggevende rollen in bewegingssituaties vervullen, waarbij het gaat om:

- bewegingssituaties inrichten, op gang brengen en op gang houden;
- rollen van instructeur, coach/begeleider, scheidsrechter/jurylid en organisator op zich nemen.

Domein D Bewegen en gezondheid

De leerling kan op basis van eigen ervaring met en inzicht in de betekenis van sport en bewegen voor de (beleving van) gezondheid in brede zin verantwoord omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties, en een trainingsprogramma opstellen dat past bij de eigen mogelijkheden.

Domein E Bewegen en samenleving

De leerling kan op grond van inzicht in de kenmerken van het aanbod en in de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van sportdeelname een bewuste keuze maken uit het aanbod aan sport en bewegen in de samenleving.

LOOPBAANORIENTATIE EN –BEGELEIDING (LOB)

Leerjaar/periode	Code	Duur
4/4	LOB	40 slu
5/4	LOB	40 slu

OMSCHRIJVING

LOB is een verplicht onderdeel in het vrije deel in havo 4 en havo 5. Elke leerling is verplicht zich per leerjaar in de tweede fase 40 studielasturen bezig te houden met LOB. Te denken valt aan het bezoeken van de Opleidingenmarkt in Haarlem, open dagen, meeloopdagen, proef studeren, webclasses, gesprekken met mentor en/of decaan.

MAATSCHAPPIJLEER

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Wegin g	Herkansbaar
4/3	MAAT-431	po in lespodium		20%	Nee
5/1	MAAT-511	handelingsdeel		-	Nee
5/1	MAAT-512	tt	100 min.	25%	Herexamen: keuze uit 512 en 522
5/2	MAAT-521	handelingsdeel		-	Nee
5/2	MAAT-522	tt	100 min.	25%	Herexamen: keuze uit 512 en 522
5/3	MAAT-531	po		15%	Nee
5/3	MAAT-532	po		15%	Nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
MAAT-431	A: Vaardigheden & actualiteit E: Pluriforme samenleving	SE	PO: pluriforme samenleving (Hoofdstuk 4)	Lesboek hoofdstuk 4: Pluriforme samenleving Opdrachtenblad
MAAT-511	A: Vaardigheden & Actualiteit C: rechtsstaat	SE	Handelingsdeel: analyse maatschappelijk probleem en Rechtsstaat (hoofdstuk 1 en 2): Documentatiemap	Opdrachtenblad Inleveren op 18 maart 2023 bij docent.
MAAT-512	A: Vaardigheden & Actualiteit C: Rechtsstaat	SE	Toets: Handelingsdeel Maatschappelijk vraagstuk analyse (Hoofdstuk 1) Rechtsstaat (Hoofdstuk 2): Documentatiemap	Lesboek hoofdstuk 1: Wat is maatschappijleer? Lesboek hoofdstuk 2: Rechtsstaat Opgaven werkboek hst 1 & 2 Actualiteit Documentatiemap
MAAT-521	A: Vaardigheden & Actualiteit B: Parlementaire democratie	SE	Handelingsdeel: analyse maatschappelijk probleem en Parlementaire Democratie (hoofdstuk 3): Documentatiemap	Opdrachtenblad Inleveren op 3 november 2023 bij docent.
MAAT-522	A: Vaardigheden & Actualiteit B: Parlementaire democratie	SE	Parlementaire Democratie (Hoofdstuk 3)	Lesboek hoofdstuk 3: Parlementaire democratie Opgaven werkboek Hst 3 Actualiteiten Documentatiemap
MAAT-531	D: Verzorgingsstaat	SE	PO: Verzorgingsstaat (Hoofdstuk 5) opdracht	Lesboek hoofdstuk 5: Verzorgingsstaat

				Opdrachtenblad
MAAT-532	A: Vaardigheden & Actualiteit	SE	PO: Presentatie maatschappelijk vraagstuk in de actualiteit (Hoofdstuk 1)	Lesboek hoofdstuk 1: Wat is maatschappijleer? Actualiteit Opdrachtenblad

Eindtermen:

Zie website examenblad.

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen.

Voor de invulling van de handelingsdelen zie de studiewijzers handelingsdelen.

NATUURKUNDE

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	NAT-431	Tt	100 min.	10%	ja
4/3	NAT-432	Po		5%	nee
5/1	NAT-511	Tt	100 min.	20%	ja
5/2	NAT-521	Tt	100 min.	20%	ja
5/2	NAT-522	Po		5%	nee
5/2	NAT-523	Po		15%	nee
5/3	NAT-531	Tt	100 min.	20%	ja
5/3	NAT-532	Po		5%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
NAT-431	C1.1 C1.2 C1.4 C.15 G1.1 G1.2	SE en CE SE en CE SE en CE	Kracht en beweging Gebruik van Elektriciteit.	Polaris H1 (Beweging) en H3 (Kracht en beweging) Polaris H2 (Elektriciteit 1)
NAT-432	G2, A6	SE(keuze)	Technische automatisering.	Syllabus wordt uitgereikt en geoefend. Een praktische opdracht combineert de toetsing van kennis en vaardigheid.
NAT-511	B1 D1 D2	SE en CE SE en CE SE	Informatieoverdracht Eigenschappen van stoffen en materialen.	Polaris H4 (trillingen en golven) Polaris H6 (Stoffen en materialen)
NAT-521	C- C1 C2 G1	SE en CE SE en CE SE en CE SE en CE	Kracht en Beweging Energieomzettingen	Polaris H7 (Kracht en evenwicht) Polaris H8 (Energie) Polaris H9 (Elektriciteit 2) <i>(let op de relevante, reeds getoetste, hoofdstukken H1, H2 en H3)</i>
NAT-522	B3	SE(keuze)	Optica verslag.	Experimenten en verslag volgens voorschriften ELO.
NAT-523	I	SE	Ontwerp en Onderzoek.	Een eigen onderzoek. Een onderzoeksvraag wordt beantwoord door het ontwerpen van een meetopstelling, het doen van metingen, het

				interpreteren en presenteren
NAT-531	B2	SE en CE	Medische beeldvorming. CE-programma	Polaris H5 (Radioactiviteit) en H10 (Straling en het menselijk lichaam) Syllabus Natuurkunde
NAT-532	B2, I1	SE en CE	Stralingsonderzoek.	Experimenten die door het Ioniserend Stralings Practicum worden aangeboden of een gelijkwaardig onderzoek.

Polaris

De geciteerde hoofdstukken uit Polaris hebben betrekking op:

POLARIS natuurkunde leeropdrachtenboek havo 4 isbn 978 94 9322 408 7

POLARIS natuurkunde leeropdrachtenboek havo 5 isbn 978 94 6442 017 3

En de bijbehorende aantekeningen en digitale ondersteuning

Nota Bene

Bij elke toets geldt dat reeds getoetste onderwerpen en vaardigheden als bekend worden verondersteld.

De algemene en vakspecifieke vaardigheden van domein A en domein H komen in alle toetsen in toenemende mate aan de orde.

De zogenaamde beperkte keuze zijn domein G2 in Po 432 en domein B3 in Po 522. Samen met domein D2 maken zij geen deel uit van het centraal examen.

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

NEDERLANDSE TAAL EN LITERATUUR

TOETSEN

Leerjaar/Periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	NETL-431	tt	60 min.	20%	ja
5/1	NETL-511	me	6-12 min.	25%	ja
5/2	NETL-521	sc (op computer)	150 min.	30%	ja
5/3	NETL-531	me	30 min.	25%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
NETL-431	Domein C	SE	<ul style="list-style-type: none"> De leerling geeft bij deze toets de fouten in een zakelijke tekst aan en verbetert deze. Het betreft hierbij spel-, interpunctie-, stijl-, en andere taalfouten. Woordenschat 	<i>KERN Nederlands taal & cultuur Tweede Fase KERN Nederlands taal & cultuur 1 ed. oefen- en examenboek vwo Woordenlijst van de docent</i>
NETL-511	Domein B, D en E2	SE	<ul style="list-style-type: none"> Elke leerling houdt een betoog over twee romans met minimaal leesniveau 3. De leerling betreft hierbij twee recensies van LiteRom. Hij mag een spreekplan opstellen en dit tot een week voor het betoog inleveren bij de docent voor feedback. Bij het betoog mag hij een spiekbrieven gebruiken van maximaal vijftig woorden plus eventueel twee citaten. Het betoog vindt plaats voor een klein groepje van ca. acht leerlingen en de docent. 	<i>Materialen aangeleverd door docent LiteRom</i>

NETL-521	Domein A, C en D.	SE	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling schrijft een tekst van 600 woorden over een actueel onderwerp. • Hij legt een documentatiemap aan met daarin minstens vier actuele artikelen van Krantenbank over het onderwerp (minimaal 800 woorden per artikel). • De leerling levert de volledige documentatiemap in op een door de docent vastgesteld tijdstip ter beoordeling. 	<i>Materialen aangeleverd door docent</i> <i>Krantenbank</i>
NETL-531	Domein A, B, D en E.	SE	<ul style="list-style-type: none"> • De leerling leest in havo 4 en 5 acht romans. De werken zijn geschreven door minimaal zeven verschillende auteurs. Er staat max. één boek op van niveau 1 (gelezen in periode 1 of 2 van havo 4) en minimaal één boek van niveau 3 op. Alle boeken zijn gekozen van de literatuurlijst zoals deze door school is samengesteld. De leerlingen hebben de acht romans op hun persoonlijke literatuurlijst staan. • In een groep bereiden de leerlingen een literair gesprek voor aan de hand van de persoonlijke literatuurlijst van ieder groepslid. • Het gesprek duurt 30 minuten, waarbij elk groepslid evenredige spreektijd heeft. • De docent mag tijdens het gesprek verdiepende vragen stellen. • Een maand voor het PTA leveren de groepsleden een volledige boekenlijst aan. 	<i>Materialen aangeleverd door docent</i> <i>LiteRom</i>

Hulpmiddelen: Bij 521 mag de leerling een eendelig woordenboek Nederlands gebruiken. De leerling schrijft de zakelijke tekst op de computer en mag daarbij gebruik maken van de spellingscontrole.

PROFIELWERKSTUK

TOETSMOMENTEN

Leerjaar/ periode	Code	Weging	Herkansbaar	SLU	Omschrijving
4/4	PWS-1	15%	Nee	12	Fase 1: onderzoeksvragen (tijdens PWS-week)
5/1	PWS-2	20%	Nee	24	Fase 2: literatuuronderzoek & bronverzameling
5/2	PWS-3	50%	Ja*	32	Fase 3: Eindproduct (verslag of ander product)
5/2	PWS-4	15%	Nee	12	Fase 4: presentatie

* zie artikel 49 examenreglement

OMSCHRIJVING TOETSEN

Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen, waarvan er ten minste één een omvang heeft van 440 uur of meer. Voor dit vak mag je bij de start van het profielwerkstuk gemiddeld geen onvoldoende staan. Het profielwerkstuk wordt gemaakt in groepjes van drie leerlingen, aangezien samenwerken één van de af te toetsen vaardigheden is. Over uitzonderingen wordt apart besloten door de profielwerkstukcommissie. Meer informatie over de invulling van het profielwerkstuk vind je in de ELO.

REKENVAARDIGHEID

TOETSEN

Leerjaar/periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/1	R3F-411	Tt	50 min.	25 %	ja
4/2	R3F-421	Tt	50 min.	25 %	ja
4/3	R3F-431	Tt	50 min.	25 %	ja
4/4	R3F-441	Tt	50 min.	25 %	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN gebruikte methode Getal en Ruimte

CODE R3F-411	verhoudingen:	Het rekenen met verhoudingen en het in elkaar kunnen omzetten van breuken, procenten en verhoudingen.
CODE R3F-421	getallen:	Notatie, naamgeving, negatieve en positieve gehele getallen, decimale getallen en breuken en deze met elkaar in verband kunnen brengen en ordenen van deze getallen al of niet met rekenmachine.
CODE R3F-431	meten en meetkunde:	Gebruik van maten en meeteenheden en het berekenen van lengte, omtrek, oppervlakte en inhoud. Het lezen, interpreteren en tekenen van figuren, het gebruik van plattengronden, coördinaten, richtingen, locatiesystemen om plaatsen in de ruimte en routes te beschrijven, het gebruik van namen van vlakke en ruimtelijke figuren en het interpreteren van tweedimensionale interpretaties van ruimtelijke objecten en andersom.
CODE R3F-441	verbanden:	Het lezen, interpreteren, beschrijven, verwoorden schetsen en tekenen van tabellen, grafieken en diagrammen. Hanteren van formules.

SCHEIKUNDE

TOETSEN

Leerjaar/ periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	SCHK-431	tt	100 min.	25%	ja
5/1	SCHK-511	tt	100 min.	25%	ja
5/2	SCHK-521	po	180 min.	25%	nee
5/3	SCHK-531	tt	100 min.	25%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen (sub domeinen)	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
SCHK-431	A B1, B2, B3, B4, B5 C1, C2, C8, D1, E1, E2, F1 en F2	CE	Chemisch rekenen Chemische bindingen Organische chemie Zouten	Nova Scheikunde H4 Hoofdstuk 1 t/m 4
SCHK-511	A B1, B2, B4 C1 t/m C8 F1, F3 G2	SE+CE	Reacties in beweging Chemisch evenwicht en zuur-base Redoxreacties	Nova Scheikunde H4 + H5 Hoofdstuk 5, 6 en 7
SCHK-521	A B3 C1, C2 D1, D2	SE+CE	Praktische opdracht	Practicummap Alle onderwerpen die in de methode aan de orde zijn gekomen (t/m hoofdstuk 8) worden bekend geacht
SCHK-531	A B1, B4, B5 C1 t/m C8 D1, D2 E1, E2, E3 F1, F2, F3, F4, F5 G1, G2, G3, G4, G5	CE	Chemisch onderzoek Polymeren Chemie van het leven Groenere industrie	Nova Scheikunde H5 Hoofdstuk 8, 9, 10 en 11

Methode:

Nova Max Havo Scheikunde

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:Zie lijst hulpmiddelen bij examen: Binas (7^e editie) + niet-grafische rekenmachine.

SPAANS ELEMENTAIR

TOETSEN

Leerjaar/Periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
5/2	SE-521	tt	100 min.	25%	ja
5/3	SE-531	klt	100 min.	25%	nee
5/3	SE-532	sc	100 min.	25%	ja
5/3	SE-533	me	30 min.	25%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
SE-521	A	SE	Het maken van een schriftelijke eindtoets Leesvaardigheid op ERK A2-niveau, waarbij leerlingen korte, eenvoudige, alledaagse teksten lezen en hier specifieke, voorspelbare informatie uit dienen te halen. Ook dient de leerling korte, eenvoudige, persoonlijke brieven begrijpen.	Oefentoetsen, opdrachten uit Espacio Joven, aantekeningen en los materiaal
SE-531	B	SE	Kijk- en luistertoets op ERK A-2 niveau. De nadruk ligt op het begrijpen van basisinformatie waarbij we dicht bij de leefwereld van de leerlingen blijven.	Oefentoetsen en divers materiaal
SE-532	D1, D2	SE	Het schrijven van een informele brief op ERK A2-niveau. Het gebruik van woordenboeken en Kort en Bondig (de grammaticabundel). De brief wordt beoordeeld volgens het CITO-correctiemodel, waarbij gelet wordt op punten als inhoud, volledigheid, interpunctie, briefconventies en originaliteit.	Syllabus Schrijfvaardigheid en oefenbrieven. Informele brief. Kort en Bondig Aantekeningen en los materiaal.
SE-533	C1, C2	SE	De mondelinge toets op ERK-A2 niveau bestaat uit 2 onderdelen. 1. Gespreksvaardigheid: leerling vertelt over eenvoudige, alledaagse zaken. Voorbereiding a.h.v. uitgebreide vragenlijst. 2. Spreekvaardigheid: de leerling vertelt zelf 4-6 minuten over een zelf meegebrachte foto en/of voorwerp.	Aantekeningen, vragenlijst, divers materiaal

Eindtermen: Zie website-examenblad

Hulpmiddelen: Zie lijst hulpmiddelen bij examen

SPAANSE TAAL EN LITERATUUR

TOETSEN

Leerjaar/Periode	Code	Vorm	Duur		Weging	Herkansbaar
5/2	SPTL-521	sc	100 min.		30%	ja
5/3	SPTL-531	cito klt	100 min.		25%	nee
5/3	SPTL-533	me	15 min.	25 min.	30%	ja
5/3	SPTL-533	me	10 min.		15%	nee

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
SPTL-521	D1, D2	SE	Leerlingen schrijven een informele brief op ERK A2/B1 niveau, waarbij het gebruik van woordenboeken en Kort en Bondig (grammatica bundel) is toegestaan. De brief wordt beoordeeld volgens het CITO-correctiemodel, waarbij gelet wordt op punten als inhoud, volledigheid, interpunctie, briefconventies en originaliteit.	Syllabus Schrijfvaardigheid en oefenbrieven, (semi)formele brief Aantekeningen + divers materiaal
SPTL-531	B	SE	De CITO Kijk- en Luistertoets op ERK B1-niveau. Leerlingen krijgen een toets waarbij de nadruk ligt op het begrijpen van basisinformatie over de leerlingen zelf en hun familie. De leerling moet de belangrijke punten in korte, duidelijke, eenvoudige boodschappen en aankondigingen kunnen volgen.	Oefentoetsen en divers materiaal
SPTL-533	C1, C2	SE	De mondelinge toets op ERK-A2 niveau bestaat uit 2 onderdelen. 1. Gespreksvaardigheid in de vorm van een dialoog. Gesprekken worden geoefend op verschillende gebieden (vertrouwde onderwerpen, persoonlijke onderwerpen, familie, hobby's, reizen, etc) 2. Spreekvaardigheid in de vorm van een monoloog. Leerling vertelt uitgebreid over een foto en een onderwerp van thuis meegenomen. Tevens wordt gelezen literatuur besproken (in het Nederlands of het Spaans) 1 boek en 2 verhalen.	Aantekeningen, vragenlijst, divers materiaal 1 boek en 2 verhalen

Eindtermen: Zie website examenblad

Hulpmiddelen: Zie lijst hulpmiddelen bij examen

WISKUNDE A

TOETSEN

Leerjaar/ periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	WISA-431	tt	100 min.	20%	ja
4/4	WISA-441	po	Lessenreeks	10%	nee
5/1	WISA-511	tt	100 min.	35%	ja
5/3	WISA-531	tt	100 min.	35%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
WISA-431	A, B1, B2, B3, C1, C2, D.	SE CE	H1, H4, H5	G en R deel 1 en 2
WISA-441	A, E1, E2, E4, E5	SE CE	Praktische opdracht statistiek	Hoofdstuk 2 G&R (deel 1), lesmateriaal uitgedeeld in les.
WISA-511	A, B2, C4, C5, E3	SE CE	H3, H6, H7	G en R deel 1 en 2
WISA-531	A, B2, C2, C4, C5, E3, E4,	SE CE	H9, H10, H11	G en R deel 3

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

WISKUNDE B

TOETSEN

Leerjaar/ periode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/3	WISB-431	tt	100 min.	25%	ja
5/1	WISB-511	tt	100 min.	25%	ja
5/2	WISB-521	tt	100 min.	25%	ja
5/3	WISB-531	tt	100 min.	25%	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
WISB-431	A1, A2, A3, B1, B2, B3, C2	SE CE	H1 en H4	Getal en ruimte deel 1
WISB-511	A1, A2, A3, B1, B4, D1, D2, D3, D4	SE CE	H6 en H8	Getal en ruimte deel 2
WISB-521	A1, A2, A3, B1, B2,	SE CE	H5 en H9	Getal en ruimte deel 2 en 3
WISB-531	A1, A2, A3, C1, C2	SE CE	H7 en H10	Getal en ruimte deel 2 en 3

Eindtermen:

Zie website examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen

WISKUNDE D

TOETSEN

Leerjaar/per iode	Code	Vorm	Duur	Weging	Herkansbaar
4/4	WISD-441	PO	Nx45 min	20 %	nee
5/1	WISD-511	Tt	100 min	40 %	ja
5/3	WISD-531	Tt	100 min.	40 %	ja

OMSCHRIJVING TOETSEN

Code	Eindtermen	Leerstof	Inhoud	Leermiddelen
WISD-441	A, E	SE	Keuze mogelijkheid	Selectie zebraboekje
WISD-511	A, C, D	SE	H2, H4, H6	Getal en ruimte deel 1,2
WISD-531	A, B	SE	H1, H3, H5, H7, H10	Getal en ruimte deel 1,2,3

Eindtermen:

Zie website-examenblad

Hulpmiddelen:

Zie lijst hulpmiddelen bij examen